

We moeten praten! Ontwikkeling van ouder-kind communicatie en delinquentie: Moderatie door steun van ouders

Loes Keijsers, Tom Frijns, Susan J.T. Branje, Wim Meeus

URN:NBN:NL:UI:10-1-100841

Samenvatting

Deze 4-jarige studie bij 309 adolescenten onderzocht of veranderingen in ouder-kind communicatie en een toename in kleine criminaliteit gerelateerde processen zijn. Adolescenten rapporteerden jaarlijks over hoeveel zij vertelden aan hun ouders en hoeveel vragen, controle en steun ze ervoeren van hun ouders. Ook rapporteerden ze over hun betrokkenheid bij delinquente activiteiten, zoals graffiti, vandalisme en winkeldiefstal. Latente Groei Modellen toonden dat jongeren, naarmate ze ouder worden, steeds minder vertellen aan hun ouders. Ook controle door ouders nam af in de adolescentie. De mate waarin ouders vragen stellen veranderde niet. Een sterkere afname in hoeveel jongeren vertellen was gerelateerd aan een toename in delinquentie. Bij jongeren die veel steun van ouders ervoeren, was er een verband tussen een minder snelle afname in controle en een toename in delinquentie. Bij jongeren die weinig steun ervoeren was dit verband er niet: Bij deze groep werd juist een verband gevonden tussen hoge beginniveaus van delinquentie en een snellere afname in controle door ouders. De discussie bespreekt theoretische en praktische implicaties van deze bevindingen.

Loes Keijsers, dr., Universiteit Utrecht; Research Centre Adolescent Development

Tom Frijns, dr., Universiteit Utrecht; Research Centre Adolescent Development

Susan J.T. Branje, dr., Universiteit Utrecht; Research Centre Adolescent Development

Wim Meeus; Prof., dr., Universiteit Utrecht; Research Centre Adolescent Development

Correspondentieadres: **Loes Keijsers**, L.Keijsers@uu.nl

Verschillende theorieën benadrukken dat inadequate opvoeding een risicofactor kan zijn in de ontwikkeling van delinquentie in de adolescentie, en dan met name een gebrek aan monitoring door ouders (bijv. sociale controle theorie van Gottfredson & Hirschi, 1990; en “coercive family” proces theorie van Patterson & Yoerger, 1997). Een recente reeks cross-sectionele studies heeft dit idee echter in twijfel getrokken (Kerr & Stattin, 2000; Soenens, Vansteenkiste, Luyckx, & Goossens, 2006; Stattin & Kerr, 2000). Normoverschrijvend gedrag en delinquentie in de adolescentie bleken sterk samen te hangen met hoeveel jongeren spontaan aan hun ouders vertellen, en veel minder met actieve monitoring door ouders (Frijns, Keijsers, Branje, & Meeus, 2010; Keijsers, Branje, Van der Valk, & Meeus, 2010b; Kerr & Stattin, 2000; Soenens et al., 2006; Stattin & Kerr, 2000). Theorieën en recente bevindingen spreken elkaar dus tegen.

Deze longitudinale studie zal daarom onderzoeken welke aspecten van ouder-kind communicatie samenhangen met een toename in kleine criminaliteit (bijv. graffiti, wapenbezit, en winkeldiefstal), en onder welke omstandigheden dit verband plaatsvindt. In tegenstelling tot eerdere longitudinale studies die hebben onderzocht hoe niveaus van ouder-kind communicatie delinquentie voorspellen (Keijsers et al., 2010b; Kerr, Stattin, & Burk, 2010; Laird & Marrero, 2010; Smetana, Villalobos, Rogge, & Tasopoulos-Chan, 2010), heeft deze studie als doel te onderzoeken hoe *ontwikkelingen* in ouder-kind communicatie kunnen samengaan met een toename in dit type delinquentie. De studie zal twee onderzoeksvragen beantwoorden. 1) Hoe ontwikkelen controle door ouders, vragen stellen door ouders en vertellen door kinderen zich in de middenadolescentie? 2) Hoe hangen de ontwikkelingen in deze aspecten van ouder-kind communicatie samen met de ontwikkeling van delinquentie in de adolescentie? 3) Zijn deze processen verschillend onder verschillende familieomstandigheden?

Ontwikkeling van Ouder-kind Communicatie

Met toenemende leeftijd, worden jongeren steeds meer autonoom en onafhankelijk van hun ouders. De ouder-kind relatie verandert mee van een asymmetrische relatie, waarin adolescenten afhankelijk zijn van hun ouders, naar een meer symmetrische relatie, waarin adolescenten worden behandeld als zelfdenkende en volwassen individuen en waarin macht meer gelijkwaardig is verdeeld (bijv., Collins, 1990). Jongeren kunnen autonomie opeisen, door bijvoorbeeld strategisch te bepalen welke informatie ze delen met of achterhouden voor hun ouders (Finkenauer, Engels, & Meeus, 2002; Marshall, Tilton-Weaver, & Bosdet, 2005). Het lijkt dus een normatief proces dat jongeren hun ouders steeds minder vertellen naarmate ze ouder worden.

Door middel van monitoring, oftewel het structuren en in de gaten houden van de activiteiten van hun kind, kunnen ouders proberen te stimuleren dat jongeren veel vertellen over hun dagelijkse activiteiten, zoals hun vriendschappen en vrijetijdsbesteding. Monitoring kan verschillende vormen aannemen (Waizenhofer, Buchanan, & Jackson-Newsom, 2004), maar wij richten ons in

deze studie op monitoring door middel van communicatie tussen ouders en kinderen. Allereerst kunnen ouders bijvoorbeeld eisen dat kinderen vertellen wat ze hebben gedaan en waar ze zijn geweest na school (Stattin & Kerr, 2000). Deze vorm van controle lijkt echter steeds minder geschikt, aangezien het de autonomie van jongeren kan belemmeren en het bovendien niet past in een meer gelijkwaardige horizontale relatie. Ten tweede kunnen ouders vragen stellen aan hun adolescent en interesse tonen om op de hoogte te blijven van de vrijetijdsbesteding van hun kind. Vragen stellen is minder controlerend, en het zou dus ook in een meer symmetrische en gelijkwaardige ouder-kind relatie kunnen passen.

Empirische studies die de ontwikkeling van controle door ouders, vragen door ouders en vertellen door het kind onderzoeken zijn schaars. Een cross-sectionele studie toonde dat oudere adolescenten minder vertellen dan jongere adolescenten (Finkenauer et al., 2002), maar de meeste cross-sectionele studies tonen geen leeftijdseffecten in hoeveel kinderen hun ouders vertellen (review: Buhrmester & Prager, 1995). Wel is er bekend dat het aantal geheimen van jongeren sterk toeneemt (Keijsers, Branje, Frijns, Finkenauer, & Meeus, 2010a). Ook is er slechts beperkt empirisch bewijs voor een afname van controle door ouders tijdens de adolescentie (Soenens et al., 2006; Van der Vorst, Engels, Meeus, Deković, & Vermulst, 2006). Zover wij weten is de ontwikkeling van vragen door ouders nog niet eerder onderzocht. Daarom zal deze longitudinale studie allereerst onderzoeken hoe deze verschillende aspecten van ouder-kind communicatie gemiddeld genomen ontwikkelen tijdens de middenadolescentie.

Veranderingen in Ouder-Kind Communicatie en Ontwikkeling van Delinquentie

De zojuist beschreven veranderingen in ouder-kind communicatie in de adolescentie vinden ongeveer gelijktijdig plaats met een toename in kleine criminaliteit van adolescenten in relatief goed functionerende gezinnen (Moffitt, 1993; Patterson & Yoerger, 1997). Het zouden dus gerelateerde ontwikkelingsprocessen kunnen zijn.

Ondanks dat het normatief kan worden beschouwd dat jongeren hun ouders steeds minder vertellen, hangt mogelijkerwijs een te snelle afname in hoeveel jongeren vertellen samen met een toename in delinquentie. Een eerdere longitudinale studie toonde bidirectionele verbanden tussen hoeveel jongeren vertellen en hun delinquentie: Vooral jongeren die weinig vertelden aan hun ouders, waren relatief vaker delinquent een jaar later, en meer delinquente jongeren vertelden relatief minder een jaar later (Keijsers et al., 2010b). Deze eerdere studie onderzocht dus of lagere niveaus van vertellen samenhangen met hogere niveaus van delinquentie een jaar later en vice versa. Of de ontwikkeling in hoeveel jongeren vertellen en de ontwikkeling van delinquentie samenhangen en gerelateerde processen zijn werd in dit onderzoek niet bestudeerd. Daar richt deze studie zich op.

Ook een te snelle afname in controle zou kunnen samengaan met een snellere toename in delinquentie (bijv., Gottfredson & Hirschi, 1990; Granic & Patterson, 2006). Eerdere longitudinale studies lieten echter geen of kleine verbanden zien tussen niveaus van controle en delinquentie een jaar later (Keijsers et al., 2010b; Kerr et al., 2010), en het is dus onduidelijk of de ontwikkeling van controle samenhangt met de ontwikkeling in delinquentie. Dit wordt in deze studie daarom onderzocht.

De Rol van Steun van Ouders

Deze verbanden tussen de ontwikkeling in ouder-kind communicatie en delinquentie zou verschillend kunnen zijn onder verschillende gezinsomstandigheden. Het zou bijvoorbeeld kunnen worden gemodereerd door de kwaliteit van de ouder-kind relatie, of het niveau van steun dat ouders verlenen. Zo is het gesuggereerd dat ouderlijke opvoedingsgedragingen meer positieve effecten oogsten in de context van een opvoedstijl met veel emotionele steun (Darling & Steinberg, 1993). Dit suggereert dat een afname in controle door ouders vooral in gunstige gezinsomstandigheden kan samengaan met een toename in delinquentie (in deze families heeft controle immers de meest positieve effecten). Echter, we hebben ook beargumenteerd dat controle door ouders steeds minder gepast is tijdens de adolescentie. Vooral in positieve gezinsklimaten zou controle door ouders kunnen worden geïnterpreteerd als een schending van de privacy van het kind (Hawk, Hale, Raaijmakers, & Meeus, 2008). Gevoelens van overcontrole hangen op hun beurt samen met meer delinquente activiteiten (Kerr & Stattin, 2000). In gunstige gezinsomstandigheden, zou een afname in controle door ouders dus ook kunnen samenhangen met minder delinquentie bij jongeren.

Sekse Effecten

Tot slot, zouden mogelijke verbanden tussen veranderingen in ouder-kind communicatie en een toename in delinquentie kunnen afhangen van de sekse van jongeren. Deze modererende rol van sekse is nog niet onderzocht, maar wel aannemelijk, aangezien er duidelijke sekseverschillen zijn in zowel ouder-kind relaties als delinquentie. Meisjes worden geacht beter in staat te zijn met hun ouders te communiceren en hechtere relaties met hun ouders te onderhouden dan jongens (bijv., Cumsille, Darling, & Martinez, 2010; Finkenauer, Engels, Branje, & Meeus, 2004; Keijsers et al., 2010a; Youniss & Smollar, 1985), en ouders stellen meer vragen aan en oefenen meer controle uit op meisjes (Keijsers et al., 2010b; Kerr & Stattin, 2000). Bovendien zijn meisjes minder betrokken bij delinquentie dan jongens (bijv., Baerveldt, Van Rossem, & Vermande, 2003). Sekseverschillen in de gerelateerde ontwikkelingsprocessen zijn dus ook aannemelijk.

Deze Studie

Samengevat onderzoekt deze longitudinale studie drie onderzoeksvragen. Allereerst onderzoeken we hoe vertellen door jongeren, controle door ouders, en vragen stellen door ouders ontwikkelen in de middenadolescentie. We verwachten dat jongeren over tijd minder vertellen en dat ouders minder controle uitoefenen op hun kind. We verwachten dergelijke veranderingen niet noodzakelijkerwijs te vinden in het aantal vragen dat ouders stellen aan hun kind. Ten tweede onderzoeken we mogelijke associaties tussen veranderingen in deze aspecten van ouder-kind communicatie en toenames in kleine criminaliteit. We verwachten dat een snellere afname in hoeveel kinderen vertellen samengaat met een snellere toename in dit type delinquentie. Omdat er tegenstrijdige bevindingen worden gerapporteerd over het verband tussen controle door ouders en delinquentie, zullen we de associatie tussen een afname in controle en een verandering in delinquentie exploreren zonder vooropgestelde hypothesen. Ten derde vragen we ons af of steun door ouders deze associaties met delinquentie modereert. We onderzoeken dit zonder a priori hypothesen, gezien de tegenstrijdigheden in eerdere literatuur. Bij al deze vraagstellingen zullen we tevens sekseverschillen onderzoeken.

Methode

Deelnemers en Procedure

Voor deze studie is gebruik gemaakt van vier metingen onder 309 adolescenten en hun ouders, binnen het project *CONflict And Management Of RELationships* (CONAMORE) (Meeus et al., 2002). In het eerste jaar van de studie (adolescenten zaten toen in de brugklas) werden de 938 gezinnen in deze studie benaderd voor additionele huisbezoeken. Jongeren en ouders van 401 twee-oudergezinnen stemden hiermee schriftelijk toe, waarvan om financiële redenen 323 willekeurige gezinnen werden geselecteerd¹. Een jaar na deze selectie, bij aanvang van de huisbezoeken, waren nog bij 309 van deze families twee ouders aanwezig in het gezin. Getrainde interviewers brachten jaarlijks een huisbezoek aan deze gezinnen, naast de schoolafnamen waaraan jongeren deelnamen. De gezinnen ontvingen € 27 per huisbezoek, en jongeren ontvingen € 10 voor de ingevulde vragenlijsten tijdens de schoolafname.

De uiteindelijke steekproef bestond uit 149 meisjes en 160 jongens. Op de eerste meting (T1) hadden deze jongeren een modale leeftijd van 13 jaar (0.3% was 11; 2.9% was 12; 72.2% was 13; 23.9% was 14; 0.6% was 15). Deelnemers zaten op twaalf verschillende middelbare scholen en hadden verschillende opleidingsniveaus (54% VWO, 32% HAVO, en 14% VMBO). De adolescenten uit deze steekproef ($n = 309$) verschilden niet van Nederlandse adolescenten uit twee-oudergezinnen uit de grotere steekproef, waarvan de jongeren wel mee-

deden aan schoolafnamen, maar de gezinnen niet wilden deelnemen aan of geselecteerd waren voor de gezinsbezoeken ($n = 347$) qua leeftijd ($t(645) = -1.88$, $p = .06$), sekseamenstelling ($\chi^2(1, N = 656) = 0.74$, $p = .39$), of opleidingsniveau ($\chi^2(1, N = 656) = 0.74$, $p = .39$). Per respondent ontbrak er maximaal 3.6% van de data en 87.7% van de respondenten had geen enkele missende waarde over vier metingen.

Vragenlijsten

Ouder-kind Communicatie. Verschillende aspecten van ouder-kind communicatie werden gemeten met Nederlandse vertalingen van vragenlijsten van Kerr en Stattin (2000). Met 4 items werd gemeten hoeveel *vragen ouders* stellen aan adolescenten over hun vrije tijd (gereviseerde versie: Hawk et al., 2008)². Een voorbeeld van een item is: 'Hoe vaak zijn je ouders gedurende de laatste maand een gesprek met je begonnen over je vrije tijd?' Een 6-item schaal meette *controle door ouders*, oftewel in hoeverre ouders de activiteiten en vriendschappen van adolescenten proberen te controleren en informatie erover opeisen, bijvoorbeeld 'Heb je toestemming van je ouders nodig om laat thuis te komen op een doordeweekse avond?' Met 6 items werd gemeten hoeveel jongeren spontaan en vrijwillig *vertellen aan ouders* hun vrije tijd, bijvoorbeeld 'Vertel je je ouders spontaan over je vrienden (met welke vrienden je omgaat en hoe ze aankijken tegen en denken over dingen)?' Adolescenten rapporteerden over beide ouders gezamenlijk, met behulp van 5-punt Likert schalen van 1 (*nooit*) tot 5 (*vaak*). In de vierde meting rapporteerde een deel van de jongeren ($n = 239$) over vaders en moeders afzonderlijk, en voor deze respondenten namen we het gemiddelde van de rapportages over vaders en moeders.¹ De betrouwbaarheden over de metingen waren tussen $\alpha = .61 - .73$ voor vragen door ouders, $\alpha = .77 - .88$ voor controle door ouders, $\alpha = .75 - .82$ voor vertellen door adolescent.

Steun van Ouders. Adolescenten rapporteerden hoeveel steun ze ervoeren van vaders en moeders middels 12 items van de Network of Relationships Inventory (Furman & Buhrmester, 1985), bijvoorbeeld: "Bewondert en respecteert je moeder je?". Wederom waren er 5 antwoordcategorieën (1 = *vrijwel niet* to 5 = *meer is onmogelijk*). De correlatie tussen rapportages over vaders en moeders was sterk ($r > .74$), en betrouwbaarheid was hoog (tussen $\alpha = .82$ en $.91$).

Delinquentie van adolescenten werd gemeten met 14 items (aanpassing van Baerveldt et al., 2003)³. Jongeren gaven aan op een 4-puntsschaal (1 = *nooit*, 2 = *1 keer*, 3 = *2 of 3 keer*, en 4 = *4 keer of meer*) hoe vaak ze het afgelopen jaar kleine vergrijpen, zoals winkeldiefstal en vandalisme, hadden begaan. De betrouwbaarheid was tussen $\alpha = .80$ en $.85$.

Analyseplan

Er werden verschillende typen analyses gedaan voor elke onderzoeksvraag.
1) We onderzochten de ontwikkeling van ouder-kind communicatie en delin-

quentie met behulp van een Latent Groeicurve Model (LGM) per variabele. In LGM wordt de ontwikkeling van een variabele uitgedrukt als een constante of gemiddelde niveau (oftewel beginpunt) en als een verandering per tijdseenheid (oftewel richtingscoëfficiënt). Een verandering kan negatief zijn (een afname) of positief (een toename). Variantie rond deze groeifactoren wordt geschat, wat de variatie tussen individuen in het gemiddelde niveau of de verandering over tijd weergeeft (voor een introductie: Duncan, Duncan, Strycker, Li, & Alpert, 1999). We toetsen lineaire en niet lineaire patronen van verandering. De niet-lineaire patronen werden geschat door de eerste twee factorladingen te fixeren en de rest vrij te laten schatten. Op grond van de chi-kwadraat kozen we vervolgens het model met de beste fit op de data (lineair of niet-lineair). Sekseverschillen in deze veranderingen per variabele werden getoetst in twee-groepsanalyses, waarin gemiddelde groeifactoren gelijk werden gesteld voor jongens en meisjes. Een significante toename in chi-kwadraat (oftewel een slechtere fit) van het gelijkgestelde model duidt op sekse verschillen.

2) Vervolgens toetsten we verbanden tussen ontwikkelingen in ouder-kind communicatie en ontwikkeling in delinquentie met behulp van een multivariate LGM. De geschatte gemiddelde groeifactoren van de univariate groeimodellen werden hiertoe geïmputeerd in het multivariate model. We schatten alle verbanden tussen gemiddelde niveaus (correlaties tussen variabelen), tussen gemiddelde niveaus en verandering (correlatie tussen gemiddelde niveau van een variabele met de ontwikkeling in een andere variabele), en verbanden tussen veranderingen (overlappende ontwikkelingsprocessen of gecorreleerde verandering). Sekse-effecten op deze associaties werden wederom met chi-kwadraat verschil testen getoetst.

3) Ten derde keken we naar moderatie van steun door ouders op deze verbanden, door een 2-groep multivariaat LGM te draaien. Daarvoor creëerden we eerst een dichotome maat voor de perceptie van steun van ouders die kon dienen als moderator. Dit werd gedaan met behulp van Groei Mixture Modellen op 4 metingen van steun van vaders en moeders (beide percepties werden in 1 GMM analyse meegenomen). De SSA-BIC fit van het niet-lineaire model was lager dan van het lineaire model, en had dus de beste fit. Het model had bovendien een acceptabele entropie van .74 (een maat voor de accuraatheid van de classificatie).

Deze analyses resulteerden in twee groepen voor steun van ouders. De eerste groep ("Hoog Steun") bestond uit 154 adolescenten (67 jongens en 87 meisjes) met een gemiddelde van 4.02 op steun van moeder en 3.98 op steun van vaders. De tweede groep ("Laag Steun") bestond uit 155 adolescents (82 jongens en 73 meisjes) die gemiddeld 3.25 scoorden op steun van moeders en 3.11 op steun van vaders. Jongens en meisjes waren ongeveer gelijk verdeeld over de groepen ($\chi^2(1, N = 309) = 2.73, p = .10$). Deze dichotome maat voor steun werd vervolgens gebruikt als groep-variabele in de multivariate groeimodellen. Met chi-kwadraat veranderingen werd onderzocht of het gelijkstellen van paden voor de Hoog Steun en Laag Steun groep een slechtere fit opleverde, als indicatie

voor significante verschillen tussen de groepen. Vanwege een beperkte steekproefgrootte werden sekse x steun interacties niet onderzocht.

Alle analyses werden uitgevoerd in *Mplus* 4.0. Parameter schattingen werden gecorrigeerd voor niet-normale verdeling van data door gebruik van een Robuuste Maximum Likelihood schatting. Omdat missende data volledig willekeurig waren (Little MCAR test: $\chi^2(506, N = 292) = 541.21, p = .14$), hebben we respondenten met missende waarden meegenomen in de schattingen van de modellen. Criteria voor een goede fit van het model waren een niet significante χ^2 , comparative fit index (CFI) en Tucker en Lewis's index (TLI) hoger dan .95, en Root Mean Square Error of Approximation (RMSEA) lager dan .08. We hanteerden een alfa van .05.

Resultaten

Ontwikkeling van Ouder-Kind Communicatie en Delinquentie in Middenadolescentie

De eerste onderzoeksvraag in deze studie richtte zich op de veranderingen in ouder-kind communicatie tijdens de middenadolescentie. Tabel 1 geeft de beschrijvende statistiek weer en Tabel 2 de geschatte ontwikkeling in ouder-kind communicatie (zie ook Figuur 1). We vonden, zoals verwacht, een geleidelijke afname in hoeveel kinderen vertellen aan hun ouders, alsmede een sterke afname in controle door ouders. Er werd geen verandering gevonden in hoeveel vragen ouders stellen. We vonden verder geen significante toename in delinquentie.

Gelijksoortige processen vonden plaats bij jongens en meisjes. Meisjes rapporteerden meer aan hun ouders te vertellen, meer vragen van hun ouders te krijgen, en hogere niveaus van controle door hun ouders te ervaren dan jongens. Daarnaast rapporteerden meisjes minder kleine criminaliteit dan jongens. Zowel jongens als meisjes rapporteerden een afname in hoeveel ze hun ouders vertellen, en deze afname was sterker voor jongens dan voor meisjes. In de ontwikkeling van controle of vragen stellen door ouders werden geen sekseverschillen gevonden.

Tabel 1 Gemiddelden en Standaard Deviaties van de Variabelen in Deze Studie²

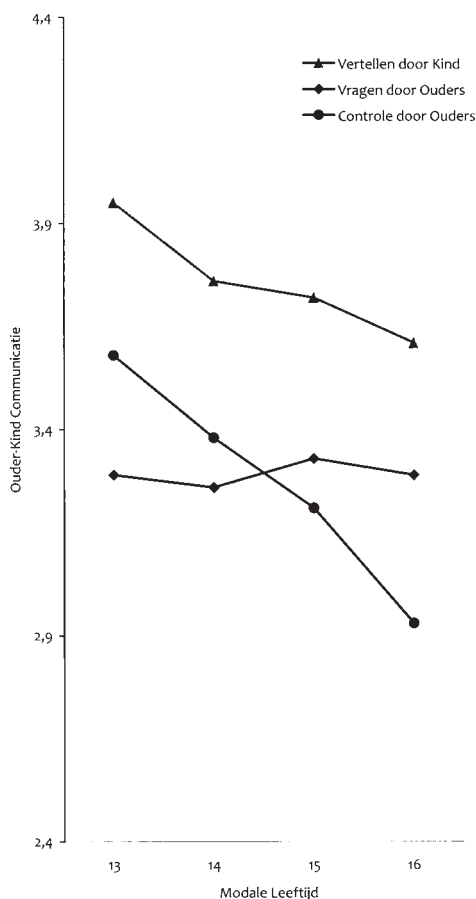
Variabelen	T1		T2		T3		T4	
	M	SD	M	SD	M	SD	M	SD
Vertellen kind	3.95	0.55	3.76	0.56	3.72	0.58	3.61	0.64
Vragen stellen ouders	3.29	0.65	3.26	0.56	3.33	0.60	3.29	0.63
Controle ouders	3.58	0.77	3.38	0.77	3.21	0.83	2.93	0.90
Delinquentie kind	1.41	3.05	1.64	3.45	1.64	3.49	1.64	3.72
Steun moeder	3.63	0.57	3.57	0.59	3.50	0.61	3.50	0.59
Steun vader	3.54	0.62	3.49	0.66	3.38	0.68	3.38	0.65

Tabel 2 *Beginniveaus en Veranderingscoëfficiënten in Ouder-kind Communicatie en Delinquentie (Geschat met Vier Univariate Groeimodellen)*

Groeimodel	Beginniveau		Verandering			Factorladingen 0, 1, ..., ...	
	Mean (SE)	σ^2 (SE)	Mean (SE)	σ^2 (SE)			
Vertellen kind	3.95 (.03)	0.19 (.03) ***	-0.19 (.03) ***	0.04 (.02) *	1.24	2.72	
Vragen stellen ouders	3.28 (.03)	0.14 (.03) ***	0.01 (.01)	0.00 (.01)	2.00	3.00	
Controle ouders	3.60 (.04)	0.29 (.05) ***	-0.21 (.02) ***	0.04 (.01) ***	2.00	3.00	
Delinquent activiteiten	1.44 (.18)	9.38 (2.25) ***	0.09 (.07)	1.29 (.26) ***	2.00	3.00	

Noot. σ^2 is de variantie rond beide groeifactoren. Model fit van alle modellen was goed: CFI \geq .98; TLI \geq .96; RMSEA \leq .09.

* $p < 0.05$. ** $p < .01$. *** $p < .001$.

Figuur 1. *Ontwikkeling van Ouder-Kind Communicatie in Midden Adolescentie*

Associaties Tussen Ontwikkeling van Ouder-Kind Communicatie en Delinquentie

De tweede onderzoeksvraag van deze studie richtte zich op verbanden tussen de ontwikkeling van ouder-kind communicatie en de ontwikkeling van delinquentie. Resultaten van de multivariate groei modellen staan in Tabel 3 beschreven. In lijn der verwachting, was er een negatief cross-sectioneel verband tussen hoeveel kinderen vertelden en hoe delinquent ze waren (de niveaus van delinquentie en vertellen waren negatief gecorreleerd). Er werden ook dergelijke negatieve verbanden gevonden tussen delinquentie enerzijds en vragen stellen en controle door ouders anderzijds. Deze verbanden waren echter significant minder sterk dan het negatieve verband tussen vertellen en delinquentie.

Hierop voortbordurend onderzochten we mogelijke verbanden tussen veranderingen in ouder-kind communicatie en veranderingen in delinquentie. Aansluitend bij onze hypothesen en de eerdere cross-sectionele verbanden, vonden we een negatief verband tussen de ontwikkeling van vertellen en de ontwikkeling van delinquentie. Een snellere afname in vertellen relateerde dus aan een snellere toename in delinquentie. Er was geen verband tussen de ontwikkeling van controle door ouders en de ontwikkeling van delinquentie. In geen van deze verbanden werden sekseverschillen gevonden.

Moderatie door Steun van Ouders

Als derde onderzochten we of de verbanden tussen ouder-kind communicatie en delinquentie verschillend waren bij jongeren met een hoog of laag niveau van ouderlijke steun. Een twee-zijdige *t*-toets liet zien dat jongeren in de Hoog-Steun groep meer aan hun ouders vertelden, ($M_{\text{laag}} = 3.73$, $M_{\text{hoog}} = 4.17$; $t(304) = 7.71$, $p < .01$), meer vragen van ouders kregen ($M_{\text{laag}} = 3.09$, $M_{\text{hoog}} = 3.49$, $t(304) = 5.55$, $p < .01$), en ook meer controle van hun ouders ervoeren ($M_{\text{laag}} = 3.47$, $M_{\text{hoog}} = 3.70$, $t(304) = 2.65$, $p < .01$) dan jongeren in de Laag-Steun groep. Ook rapporteerden jongeren in de Laag-Steun groep meer delinquentie dan hun leeftijdsgenoten in de Hoog-Steun groep ($M_{\text{laag}} = 1.99$, $M_{\text{hoog}} = 0.80$, $t(296) = -3.41$, $p < .01$).

Tabel 4 toont hoe de verbanden tussen ouder-kind communicatie en delinquentie verschilden voor deze twee groepen (Laag-Steun vs Hoog-Steun). Bij twee verbanden werd een significante moderatie gevonden.

Het negatieve cross-sectionele verband tussen vertellen en delinquentie was significant sterker in de Hoog-Steun groep dan in de Laag-Steun groep ($\Delta\chi^2(1, N = 309) = 11.27$, $p < .01$). Associaties tussen beginniveaus en verandering, of associaties tussen verandering in delinquentie en vertellen werden niet gemodereerd door steun van ouders.

Het verband tussen een afname in controle en een toename in delinquentie was bovendien significant verschillend voor beide groepen ($\Delta\chi^2(1, N = 309) = 6.58$, $p = .01$). In Laag-Steun gezinnen was er geen verband tussen een afname in controle en een toename in delinquentie, maar wel een verband tussen een hoog beginniveau van delinquentie en een snellere afname van controle (wat

Tabel 3 *Associaties tussen Groeifactoren van Ouder-kind Communicatie en Delinquentie (Geschat met een Multivariaat Groeimodel)*

Associatie	B	SE B	β	
<i>Associaties met beginniveau delinquentie</i>				
Niveau vertellen kind	-.52	.11	-.44	***
Niveau vragen stellen ouders	-.20	.08	-.18	*
Niveau controle ouders	-.31	.10	-.20	**
Verandering in vertellen kind	-.02	.04	-.04	
Verandering in controle ouders	-.08	.06	-.16	
<i>Associaties met verandering in delinquentie</i>				
Niveau vertellen kind	-.06	.03	-.13	
Niveau vragen stellen ouders	-.04	.03	-.10	
Niveau controle ouders	-.03	.05	-.05	
Verandering in vertellen kind	-.09	.02	-.44	***
Verandering in controle ouders	.03	.03	.17	
<i>Statistisch gecontroleerd voor:</i>				
<i>Andere verbanden op beginniveau</i>				
Niveau vragen stellen ouders - Niveau controle ouders	.07	.02	.30	***
Niveau vertellen kind - Niveau controle ouders	.06	.02	.21	**
Niveau vertellen kind - Niveau vragen stellen ouders	.12	.01	.64	***
<i>Andere verbanden tussen niveaus en verandering</i>				
Niveau vertellen kind - Verandering in controle ouders	.01	.01	.07	
Niveau vragen stellen ouders - Verandering in controle ouders	.01	.01	.12	
Niveau vragen stellen ouders - Verandering in vertellen kind	.02	.01	.27	
Niveau controle ouders - Verandering in vertellen kind	-.00	.02	-.01	
<i>Andere gerelateerde veranderingen</i>				
Verandering in controle ouders - Verandering in vertellen kind	.02	.01	.48	**
Model Fit: CFI; TLI; RMSEA	.94	.93	.06	

Noot. Omdat er geen variantie was rond de verandering in vragen stellen door ouders, zijn er geen verbanden geschat met deze groeifactor.

* $p < .05$. ** $p < .01$. *** $p < .001$.

Tabel 4 Associaties tussen Groeifactoren van Ouder-kind Communicatie en Delinquentie in Gezinnen met Laag en Hoog Niveau van Steun Ouders (Geschat met een 2-Groep Multivariaat Groeimodel)

Associatie	Laag			Hoog		
	B	SE	β	B	SE	β
Associaties met <i>beginniveau</i> delinquentie						
Niveau vertellen kind	-.17 _a	.04	-.37 ***	-.65 _b	.16	-.44 ***
Niveau vragen stellen ouders	-.13	.04	-.29 **	-.08	.13	-.05
Niveau controle ouders	-.14	.08	-.18	-.35	.17	-.19 *
Verandering in vertellen kind	.04	.04	.18	.03	.09	.03
Verandering in controle ouders	-.08	.03	-.33 **	-.05	.10	-.09
Associaties met <i>verandering</i> in delinquentie						
Niveau vertellen kind	-.05	.03	-.20	-.10	.06	-.20
Niveau vragen stellen ouders	-.01	.03	-.06	-.07	.05	-.13
Niveau controle ouders	-.00	.05	-.01	-.02	.06	-.03
Verandering in vertellen kind	-.07	.03	-.53 *	-.10	.04	-.32 *
Verandering in controle ouders	-.02 _a	.03	-.13	.09 _b	.04	.36 *

Noot. Schattingen met een verschillend subscript (ab) zijn significant verschillend voor adolescenten met een Laag of Hoog niveau van ouderlijke steun (gebaseerd op χ^2_{verschil} model vergelijkingen)
 * $p < .05$. ** $p < .01$. *** $p < .001$.

niet werd gevonden in Hoog Steun groep). In Laag-Steun gezinnen werd dus gevonden dat jongeren met hogere beginniveaus van delinquentie rapporteerden gedurende de studie een snellere afname in controle door ouders lieten zien. In Hoog-Steun gezinnen, daarentegen, was het verband tussen een verandering van controle en verandering van delinquentie positief. Een sterkere afname in controle hield significant verband met een minder snelle toename in delinquentie (of een minder sterke afname in controle door ouders hield verband met een snellere toename in delinquentie). Andere associaties (de T1 associaties en de beginniveau-verandering associaties) tussen controle door ouders en delinquentie en associaties tussen vragen stellen door ouders en delinquentie werden niet gemodereerd door steun van ouders.

Discussie

Deze longitudinale studie met 4 metingen had als doel een bijdrage te leveren aan de discussie met betrekking tot de vraag of, hoe en onder welke omstandigheden diverse aspecten van ouder-kind communicatie gerelateerd zijn aan delinquentie (Fletcher, Steinberg, & Williams-Wheeler, 2004; Frijns et al., 2010; Laird, Marrero, & Sentse, 2009; Stattin & Kerr, 2000). Het doel van de studie was te onderzoeken of veranderingen in ouder-kind communicatie samengaan met een toename in delinquentie. Onze bevindingen lieten zien dat jongeren,

naarmate ze ouder worden, minder vertellen aan hun ouders. Ouders oefenden daarnaast steeds minder controle uit (maar bleven evenveel vragen stellen). Een sterkere afname in hoeveel jongeren vertellen hield verband met een sterkere toename in kleine criminaliteit. Het verband tussen een verandering in controle en dit type delinquentie werd gemodereerd door het niveau van steun van ouders. Bij jongeren die weinig steun van hun ouders ervaarden was er een verband tussen hogere beginniveaus van delinquentie en een snellere afname in controle door ouders in de adolescentie. Daarentegen was bij jongeren die veel steun van hun ouders ervaarden een sterkere afname in controle juist gerelateerd aan een minder snelle toename in delinquentie. De betekenis en implicaties van deze bevindingen zullen in deze sectie worden toegelicht.

Het Verband Tussen een Afname in Hoeveel Kinderen Vertellen en Delinquentie

Eerdere cross-sectionele en longitudinale studies hebben vrij consistent gevonden dat als kinderen hun ouders weinig vertellen over wat ze doen in hun vrije tijd, ze vaker betrokken zijn bij delinquentie (Frijns et al., 2010; Keijsers et al., 2010b; Kerr et al., 2010; Soenens et al., 2006; Stattin & Kerr, 2000). Deze studies hebben echter de mogelijke veranderingen in ouder-kind communicatie niet in acht genomen en het is dus onduidelijk of veranderingen in ouder-kind communicatie samengaan met een toename in delinquentie.

Adolescenten hebben een toenemende behoefte aan autonomie (Steinberg & Silverberg, 1986) en de ouder-kind relatie verandert daardoor. Zo vonden we dat jongeren steeds minder vertellen aan hun ouders, en dat er vooral bij jongens een sterke afname was in hoeveel informatie ze delen met hun ouders (zie ook Finkenauer et al., 2002; Keijsers et al., 2010a). Het lijkt dus normaal dat jongeren steeds minder vertellen.

Ondanks dat het wellicht normaal is dat jongeren minder delen naarmate ze ouder worden, was een sterke afname in hoeveel jongeren vertellen gerelateerd aan een sterkere toename in kleine criminaliteit. Een mogelijke verklaring voor dit verband zou kunnen zijn dat het delen van informatie door kinderen de voornaamste bron is van kennis bij ouders over de vrijetijdsbesteding van hun kind (Kerr & Stattin, 2000; Soenens et al., 2006; Stattin & Kerr, 2000). Als ouders niet goed op de hoogte zijn van wat hun kinderen doen, met wie ze bevriend zijn, en waar ze rondhangen in de vrije tijd, kunnen zij minder goed het gedrag van hun kinderen bijsturen. Zo lieten eerdere longitudinale studies zien dat jongeren die weinig vertellen relatief meer delinquent zijn een jaar later (Frijns, Finkenauer, Vermulst, & Engels, 2005; Frijns et al., 2010; Keijsers et al., 2010b). Natuurlijk hebben jongeren die betrokken zijn bij delinquentie ook meer redenen om informatie voor hun ouders achter te houden (Kerr, Stattin, & Trost, 1999), en ook dit verband werd in longitudinale studies aangetoond (Keijsers et al., 2010b).

Deze studie borduurt voort op deze bevindingen, die laten zien dat weinig vertellen een risicofactor voor delinquentie is, door te tonen dat het ook be-

langrijk is dat de afname in hoeveel jongeren vertellen niet te snel gaat. Niet alleen een voldoende hoog niveau van communicatie lijkt dus dus een belangrijk element van een goede ouder-kind relatie in de adolescentie, maar ook het in stand houden van een open communicatie met kinderen lijkt belangrijk. Ondanks dat een afname in de hoeveelheid informatie die jongeren delen gemiddeld genomen een normaal proces is, kunnen te snelle ontwikkelingen samenhangen met een sterkere toename in delinquentie.

Het verband tussen een Afname in Controle door Ouders en Delinquentie

Resultaten in de huidige studie lieten ook een duidelijke gemiddelde afname zien in de mate van controle door ouders. Dit zou onder andere kunnen suggereren dat ouders, over het algemeen, erkennen dat hun kind in toenemende mate autonomie nodig heeft en meewerken aan het creëren van een meer gelijkwaardigere relatie met hun kind (Laursen & Bukowski, 1997). Een dergelijke afname in controle werd bovendien zowel voor jongens als voor meisjes gevonden, en kan worden beschouwd als een normatief ontwikkelingsproces in de adolescentie.

We lieten daarnaast zien dat een te snelle of langzame afname in controle, afhankelijk van de gezinsomstandigheden, verband houdt met een toename in delinquentie. Op grond van deze bevindingen denken wij dat verschillende tegenstrijdige theorieën over het verband tussen controle door ouders en de ontwikkeling van delinquentie (e.g., coercive family theory en privacy schending idee) wel eens van toepassing zouden kunnen zijn op verschillende gezinnen. *Gezinnen met Weinig Steun van Ouders.* Bij jongeren die weinig steun ervaren van hun ouders, en in iets hogere mate delinquent waren, vonden we dat een hoog beginniveau van delinquentie samenhang met een snellere afname in controle. Dit past bij de ideeën van de “coercive family” theorie (bijv., Patterson & Yoerger, 1997; Granic & Patterson, 2006), die stelt dat permissieve opvoedstrategieën zonder duidelijk regels samengaan met, en resulteren van, hogere niveaus van delinquentie. Deze theorie benadrukt ook dat delinquentie van jongeren het opvoedgedrag negatief kan invloeden, omdat ouders controle verminderen uit angst voor agressieve reacties van hun kind, of omdat ze zich als ouder onsuccesvol voelen (Granic & Patterson, 2006). In gezinnen waarin jongeren zich minder gesteund voelen door hun ouders, zou een sterkere afname van toch al relatief lage niveaus van controle dus een onderdeel kunnen zijn van een negatieve cyclus van toenemende delinquentie en ouders die zich steeds meer terugtrekken van de opvoeding van hun kind.

Gezinnen met Veel Steun van Ouders. Een ander proces lijkt gaande in gezinnen waarin jongeren veel emotionele steun van hun ouders ervaren en waarin controle door ouders gemiddeld genomen iets hoger is. We vonden dat het in stand houden van hoge niveaus van controle in deze gezinnen samenhang met een sterkere toename in delinquent gedrag van jongeren. Empirische studies lieten eerder zien dat te veel controle kan worden geïnterpreteerd als over-

controle of als een schending van de privacy, vooral in goed-functionerende gezinnen (Kerr & Stattin, 2000; Hawk et al, 2008). Deze negatieve gevoelens over het gedrag van ouders hing bovendien samen met meer delinquentie (Kerr & Stattin, 2000). Dit proces kan bovendien worden versterkt als ouders, in reactie op hogere niveaus van delinquentie, controle aanscherpen. Voor jongeren die veel emotionele steun van hun ouders ervaren, en die hun ouders veel vertellen, lijkt het in stand houden van controle dus wellicht minder wenselijk, omdat het kan bijdragen aan een cyclus van overcontrole, privacyschending, toenemende delinquentie, en in reactie daarop toenemende niveaus van controle door ouders.

Limitaties en Conclusie

Ondanks dat de huidige studie gebruik maakt van longitudinale data met een grote steekproef, zijn er enkele limitaties. Ten eerste maakten we gebruik van zelf-rapportages van kinderen over hun delinquente gedrag en over het gedrag van ouders. Bovendien rapporteerden ze over de relatie met hun beide ouders, terwijl vaders en moeders een andere rol spelen in de opvoeding (Waizenhofer et al., 2004). In toekomstige studies zou het dus zeer interessant zijn om rapportages van beide ouders, alsmede de visie van jongeren over hun vader en moeder afzonderlijk mee te nemen.

Ten tweede richtte deze studie zich op overlappende ontwikkelingsprocessen, en we konden daardoor niet duidelijk een epigenetische volgorde aangeven. We hebben daarom onze bevindingen getracht te interpreteren als voortdurende cycli van ouder-kind interacties, waarin ouders en kinderen elkaar beïnvloeden, en die uiteindelijk leiden tot overlappende ontwikkelingsprocessen (Granic & Patterson, 2006). Studies met “cross-lagged panel” analyses zijn beter geschikt om te onderzoeken wat voorafgaat in tijd.

Ten derde hebben we in deze studie kleine criminaliteit gemeten, zoals vandalisme, wapenbezit, winkeldiefstal en graffiti. Dit type delinquentie, dat vaak gelimiteerd is tot de adolescentie, heeft een ander ontwikkelingstraject en andere achterliggende oorzaken dan meer serieuze vormen van delinquentie (Moffitt, 1993). Het is dus onduidelijk of deze bevindingen generaliseren naar andere, meer serieuze, vormen van delinquent gedrag.

Samengevat laat deze 4-jarige studie zien dat ouders controle loslaten, terwijl jongeren tegelijkertijd steeds minder informatie met hun ouders delen. Naast associaties op gemiddelde niveaus, toonden we bovendien dat een sterkere afname in hoeveel kinderen vertellen samenhangt met een sterkere toename in delinquentie. Bij jongeren die minder steun van hun ouders ervoeren, was hoger beginniveau van delinquentie gerelateerd aan een sterkere afname in controle door ouders, terwijl bij jongeren die veel steun van hun ouders ervoeren, er juist een positief verband was tussen een sterkere afname in controle en een minder snelle toename in delinquentie. Deze bevindingen tonen dus duidelijk aan dat het van belang is om veranderingen in ouder-kind communicatie te be-

studerende in verschillende gezinsomstandigheden (zie ook Darling & Steinberg, 1993).

Deze bevindingen suggereren verder dat er geen eenduidig advies kan worden gegeven met betrekking tot het al dan niet controle uitoefenen op jongeren. De nuance zit in de kwaliteit van de ouder-kind relatie. We suggereren, op grond van onze bevindingen, dat ouders in een goed functionerend gezin met een hoog niveau van open communicatie de controle enigszins zouden moeten loslaten tijdens de adolescentie, om tegemoet te komen aan de toenemende verlangens naar autonomie van het kind. Deze ouders zouden een omgeving moeten handhaven of creëren waarin open communicatie kan plaatsvinden, bijvoorbeeld door interesse te tonen (Keijsers et al., 2010a; Keijsers et al., 2010b; Keijsers & Laird, 2010; Smetana, Metzger, Gettman, & Campione-Barr, 2006), en zouden er op mogen vertrouwen dat hun kind hen vertelt over belangrijke zaken en om steun en advies zal vragen. Ouders die over het algemeen als minder grote bron van steun worden ervaren door hun kind, zouden er juist goed aan doen om de niveaus van controle te handhaven (aangezien deze iets lager zijn), en daarnaast ook open communicatie te stimuleren. Deze combinatie van strategieën kan mogelijk samenhangen met een minder snelle toename in delinquentie van jongeren in gezinnen met iets minder soepel functionerende ouder-kind relaties.

Noten

- 1 Uitsluitend twee-oudergezinnen werden geïncludeerd in de selectie omdat het doel van deze huisbezoeken was om vragenlijsten af te nemen bij vaders, moeders, en adolescenten.
- 2 Om conceptuele redenen zijn twee items verwijderd uit deze schaal. Deze items refereerden niet naar hoeveel vragen ouders stellen aan hun eigen kind, maar naar de communicatie die plaatsvindt tussen ouders en vrienden van hun kind en tussen ouders en de ouders van deze vrienden. De studie van Hawk et al. (2008) laat zien dat deze gereviseerde schaal betere psychometrische eigenschappen heeft dan de originele schaal van Stattin en Kerr (2000). In deze studie is daarom voor deze gereviseerde schaal gekozen.
- 3 De originele schaal van Baerveldt bevatte 14 delinquentie items, alsmede 2 items die refereerden naar drugsgebruik. Aangezien drugsgebruik (e.g., alcohol, roken) bij 16-jarigen niet per definitie als delinquentie kan worden beschouwd, zijn de items verwijderd uit de schaal.
- 4 De gemiddelde score van adolescenten die afzonderlijk over hun vaders en moeders rapporteerden verschilde niet van de gemiddelde score van 79 adolescenten die over beide ouders gezamenlijk rapporteerden (ook niet voor jongens en meisjes afzonderlijk).
- 5 Correlatietabellen kunnen opgevraagd bij de eerste auteur.

Abstract

This 4-wave study among 309 Dutch middle adolescents examined changes in parent-child communication and the link with delinquency. Annually, adolescents reported on adolescent disclosure, parental solicitation, parental control, parental support and delinquent activities. Latent Growth Curve Analyses revealed a decline in parental control and adolescent disclosure, but no changes in parental solicitation. A stronger increase in delinquent activities was related to a stronger decrease in disclosure. Furthermore, in high parental support families, a faster decrease in adolescent-reported parental control was related to a slower increase in delinquent activities. In lower support families, higher initial levels of delinquency related to a faster decrease in parental control.

Referenties

- Baerveldt, C., Van Rossem, R., & Vermande, M. (2003). Pupils' delinquency and their social networks: A test of some network assumptions of the ability and inability models of delinquency. *Netherlands' Journal of Social Sciences*, 39, 107-125.
- Buhrmester, D., & Prager, K. (1995). Patterns and functions of self-disclosure during childhood and adolescence. In K. J. Rotenberg (Ed.), *Disclosure processes in children and adolescents* (pp. 10-56). New York: Cambridge University Press.
- Collins, W.A. (1990). Parent-child relationships in the transition to adolescence: Continuity and change in interaction, affect, and cognition. In T. P. Gullotta, R. Montemayor & G. R. Adams (Eds.), *From childhood to adolescence: A transitional period?* (pp. 85-106). Thousand Oaks, CA: Sage.
- Cumsille, P., Darling, N., & Martinez, L. (2010). Shading the truth: The patterning of adolescents' decisions to avoid issues, disclose, or lie to parents. *Journal of Adolescence*, 33, 285-296.
- Darling, N., & Steinberg, L. (1993). Parenting style as context: An integrative model. *Psychological Bulletin*, 113, 487-496.
- Duncan, T.E., Duncan, S.C., Strycker, L.A., Li, F., & Alpert, A. (1999). *An introduction to latent variable growth curve modeling: Concepts, issues, and applications* (2nd ed.). Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.
- Finkenauer, C., Engels, R.C.M.E., Branje, S.J.T., & Meeus, W. (2004). Disclosure and relationship satisfaction in families. *Journal of Marriage and Family*, 66, 195-209.
- Finkenauer, C., Engels, R.C.M.E., & Meeus, W. (2002). Keeping secrets from parents: Advantages and disadvantages of secrecy in adolescence. *Journal of Youth and Adolescence*, 31, 123-136.
- Fletcher, A.C., Steinberg, L., & Williams-Wheeler, M. (2004). Parental influences on adolescent problem behavior: Revisiting Stattin and Kerr. *Child Development*, 75, 781-796.
- Frijns, T., Finkenauer, C., Vermulst, A.A., & Engels, R.C.M.E. (2005). Keeping secrets from parents: Longitudinal associations of secrecy in adolescence. *Journal of Youth and Adolescence*, 34, 137-148.
- Frijns, T., Keijsers, L., Branje, S.J.T., & Meeus, W. (2010). What parents don't know and how it may affect their children: Qualifying the disclosure-adjustment link. *Journal of Adolescence*, 33, 261-270.

- Furman, W., & Buhrmester, D. (1985). Children's perceptions of the personal relationships in their social networks. *Developmental Psychology, 21*, 1016-1024.
- Gottfredson, M.R., & Hirschi, T. (1990). *A general theory of crime*. Stanford, CA: Stanford University press.
- Granic, I., & Patterson, G.R. (2006). Toward a comprehensive model of antisocial development: A dynamic systems approach. *Psychological Review, 113*, 101-131.
- Hawk, S.T., Hale, W.W., Raaijmakers, Q.A W., & Meeus, W. (2008). Adolescents' perceptions of privacy invasion in reaction to parental solicitation and control. *Journal of Early Adolescence, 28*, 583-608.
- Keijsers, L., Branje, S., Frijns, T., Finkenauer, C., & Meeus, W. (2010a). Gender differences in keeping secrets from parents in adolescence. *Developmental Psychology, 46*, 293-298.
- Keijsers, L., Branje, S.J.T., Van der Valk, I.E., & Meeus, W. (2010b). Reciprocal effects between parental solicitation, parental control, adolescent disclosure, and adolescent delinquency. *Journal of Research on Adolescence, 20*, 88-113.
- Keijsers, L., & Laird, R.D. (2010). Introduction to special issue. Careful conversations: Adolescents managing their parents' access to information. *Journal of Adolescence, 33*, 255-259.
- Kerr, M., & Stattin, H. (2000). What parents know, how they know it, and several forms of adolescent adjustment: Further support for a reinterpretation of monitoring. *Developmental Psychology, 36*, 366-380.
- Kerr, M., Stattin, H., & Burk, W.J. (2010). A reinterpretation of parental monitoring in longitudinal perspective. *Journal of Research on Adolescence, 20*, 39-64.
- Kerr, M., Stattin, H., & Trost, K. (1999). To know you is to trust you: Parents' trust is rooted in child disclosure of information. *Journal of Adolescence, 22*, 737-752.
- Laird, R.D., & Marrero, M.D. (2010). Information management and behavior problems: Is non-disclosure of misbehavior necessarily a sign of trouble? *Journal of Adolescence*.
- Laird, R.D., Marrero, M.D., & Sentse, M. (2009). Revisiting parental monitoring: Evidence that parental solicitation can be effective when needed most. *Journal of Youth & Adolescence*.
- Laursen, B., & Bukowski, W.M. (1997). A developmental guide to the organisation of close relationships. *International Journal of Behavioral Development, 21*, 747-770.
- Marshall, S.K., Tilton-Weaver, L.C., & Bosdet, L. (2005). Information management: Considering adolescents' regulation of parental knowledge. *Journal of Adolescence, 28*, 633-647.
- Meeus, W., Akse, J., Branje, S., ter Bogt, T., Delsing, M., Doorn, M., et al. (2002). Conamore: Conflict and management of relationships, unpublished raw data.
- Moffitt, T.E. (1993). Adolescence-limited and life-course-persistent antisocial behavior: A developmental taxonomy. *Psychological Review, 100*, 674-701.
- Patterson, G.R., & Yoerger, K. (1997). A developmental model for late-onset delinquency. In D.W. Osgood (Ed.), *Motivation and delinquency* (pp. 119-177). Lincoln, NE: University of Nebraska Press.
- Smetana, J.G., Metzger, A., Gettman, D.C., & Campione-Barr, N. (2006). Disclosure and secrecy in adolescent-parent relationships. *Child Development, 77*, 201-217.
- Smetana, J.G., Villalobos, M., Rogge, R.D., & Tasopoulos-Chan, M. (2010). Keeping secrets from parents: Daily variations among poor, urban adolescents. *Journal of Adolescence, 33*, 321-331.
- Soenens, B., Vansteenkiste, M., Luyckx, K., & Goossens, L. (2006). Parenting and adolescent problem behavior: An integrated model with adolescent self-disclosure and perceived parental knowledge as intervening variables. *Developmental Psychology, 42*, 305-318.
- Stattin, H., & Kerr, M. (2000). Parental monitoring: A reinterpretation. *Child Development, 71*, 1072-1085.
- Steinberg, L., & Silverberg, S.B. (1986). The vicissitudes of autonomy in early adolescence. *Child Development, 57*, 841-851.

- Van der Vorst, H., Engels, R.C.M.E., Meeus, W., Deković, M., & Vermulst, A. (2006). Parental attachment, parental control, and early development of alcohol use: A longitudinal study. *Psychology of Addictive Behaviors, 20*, 107-116.
- Waizenhofer, R.N., Buchanan, C.M., & Jackson-Newsom, J. (2004). Mothers' and fathers' knowledge of adolescents' daily activities: Its sources and its links with adolescent adjustment. *Journal of Family Psychology, 18*, 348-360.
- Youniss, J., & Smollar, J. (1985). *Adolescent relations with mothers, fathers, and friends*. Chicago, IL: University of Chicago Press.